

REDACTIUNEA,
 Administrația și Tipografia
 Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrisorile nefranțate nu se
 primesc.
 Manuscrisurile nu se returnează.
INSEDATE
 se primesc la Administrație în
 Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
 În Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Nux. Augenthaler & Emeric Les-
 ner, Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Oppelik.
 În Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iuliu
 Leopold (VII. Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERTIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o colônă 10
 bani pentru o publicare. Pub-
 licări mai dese după tarifară
 și învalabilă. — **RECLAME** pe
 pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminică 7.)

„GAZETA” ieșe în ne-care zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr.-ul de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr.-ul de Duminică 8 fr. pe an.
 Se prenumără la toate ofi-
 cile poștale din țară și din
 afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrația, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etajiu
 I. Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — **Atât abona-**
mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 33.—Anul LXVII.

Brașov, Vineri 13 (26) Februarie.

1904.

Sfârșitul comediei reîmpatriirii Ciangăilor.

(x) Foile ungurești din Budapesta înregistrează unele cu nepăsare, altele cu ceva părere de rău, că reuniunea maghiară, înființată acum 20 de ani cu atâta însuflețire cu scop de a readuce în țară pe Ciangăii din Bucovina și din Moldova și a spori astfel pe Maghiarii de aici prin colousare de consăngenii, s'a desființat Reuniunea a ținut adecă o adunare generală, presidată de contele Victor Teleki, în care primarul Budapestei Iosef Markus, arată starea desperată financiară și morală a reuniunii. După o scurtă desbatere s'a și primit propunerea de a convoca la finea lui Martie a. c. o adunare generală extraordinară, care să hotărască desființarea reuniunii și să predă averea ei, ce constă numai dintr'o fundațiune, erăși ministerului învățământului public.

Acosta fû der sôrtea întreprinderii „patriotice”, care ca cele mai multe de soiul ei, fû inscenată cu mult foc și multă patimă, der cu atât mai puțină cumpenelă, dreptate și morală sănătoasă.

Acum 20 de ani resuna totă țera de însuflețirea, că frații Ciangăi vor fi readuși din Bucovina și Moldova și așezați în țară, sporind elementul așa numit patriotic. Chiar principele Odeschalchi, conți și baroni au ostenit după bieții Ciangăi prin Bucovina, au adus multime din ei și i-au primit prin comitate și orașe tot cu muzică, cu nesfirșite „eljen-uri și banchete, încât bieții omeni nu se puteau desmeteci, că din ce pricină ajung ei la atâta cinste și omenie. Dér îndată ce au trecut bieții omeni peste cinstiri, omenii și banchete și au mai fost slăbiți din dragoste, au și luat-o la sănătoasă, fără muzică, ba unii au lăsat totă f riciea, promisă lor în țera

cea nouă, înapoia lor și au fugit înderept la sêracia și necazul lor de mai înainte.

Inscenătorii însuflețiți ai acestei reîmpatriiri n'au cumpenit, că omul de trebă ține la dicala germană: „rêmâni în țera și te nutrește cinstit”, și nu emigrăză de lângă osemintele strămoșilor sêi și că cu elemente de acele, cari își părăsesc vatra de dragul muziceii și banchetelor, nu colonizezi o țera în mod folositor și stabil, căci aceste elemente țin numai cât ține omenia cea mare, apoi dispar ca suflata de vânt.

N'au ținut sêmă colonizatorii Ciangăilor nici de aceea, că omul, așa dîcînd, concresce cu solul, (pămîntul), pe care s'a născut și care l'a nutrit și că prin urmare elementele grave, folositoare, nu se pot despărți de el, ér cele mobile, iute gata a emigra, nu sunt stabile nicăiri și se reîntorc acolo, unde au de pe cine trăi.

Nici dreptate n'a fost a aduce elemente din streini în țera și-a le încărea cu favoruri și ajutore chiar și din mijloce publice, când acasă este atâta miserie și sunt multe lacrimi de șters și necazuri de alinat la aceia, cari trăiesc de multe sute de ani tot pe acest pămînt și au jertfit putere, avere și valuri de sânge pentru el.

Morala sănătoasă pretindea, ca din bunătățile acestui pămînt să se împărtășescă acei concetățeni, cari l'au apêrat cu sângele lor și-l susțin cu sudorile feței lor și nu a unor omeni, pe cari nici când nu i-a durut în cefă de sôrtea acestei țeri.

Patrioții noștri la tôte aceste n'au cugetat.

Ei au ascultat numai de egoismul lor, de iubirea rassei lor, decă nu vrem să dîcem, că și de ura cătră compatrioții lor nemaghiari, și au inscenat reîmpatriirea Ciangăilor. Êtă rezultatul!

Învêta-vor ôre minte din această rușinosă pățanie?

Și ajunge-vor ei vr'odată a pricepe, că o țera pôte fi puternică și fericită numai prin dreptate, moralitate și sinceră iubire între cetățenii ei, ér nu prin apucături șovinistice, cari invenineză chiar și viața socială între cetățenii unuia și aceluiași stat?

Brașov, 12 (25) Februarie

Cértă între Tisza și Apponyi.

În ședința de Marți a delegațiunii ungare s'a petrecut un lucru, care produce senzațiune în cercurile politice ungurești. Ministrul președinte Tisza s'a certat rău cu contele Albert Apponyi pe tema cestiunii militare. Contele Apponyi a făcut o aspră critică atitudinii guvernului unguresc în cestiunea armatei, invinuindu-l că se mulțumesc cu concesionile, ce s'au făcut până acum și că ține să realizeze un program militar ciuntit. A pretins introducerea gradată a limbei de comandă și serviciu maghiară, embleme maghiare, corespondență maghiară cu autoritățile ungurești și inscripții maghiare pe căsărmi. La fine a declarat, că nu votăză budgetul armatei comune.

Contele Tisza a răspuns îndată lui Apponyi. A dis între altele, că scopul cunoscutului program militar elaborat de comisiunea de 9 a dietei, n'a fost altul, de cât a satisface unele dorințe naționale maghiare, punctele acestui program le va și realiza. A atacat apoi pe contele Apponyi imputându-i inconsecuențe politice și spunându-i că prin purtarea lui, a dus în rătăcire națiunea, și ar fi o mare nenorocire, decă națiunea ar asculta de cuvintele amăgitoare ale lui Apponyi.

Atacul acesta l'a scos din sărite pe Apponyi, care încă n'a rêmas dator cu răspunsul. Respingînd învinuirile ce i-le-a adus Tisza, a dîs, că acesta în întrêgai carieră politică s'a mândrit cu aceea, că-i atacă principiile militare, deși venind la putere a împrumutat și și-a însușit programul său militar, pentru-ca printr'o co-

losală schimbare de front, să câștige puterea.

Acest schimb de vorbe a produs, senzație pretutindeni în cercurile politice maghiare. Părerea generală e, că după redeschiderea ședințelor dietei ungurești, lupta între Tisza și opoziționali are să se continue cu mai mare înverșunare și că numai disolvarea dietei va pune capăt conflictelor, cari după cele ce s'au petrecut în delegațiune, s'au înăsprit și mai tare.

Delegațiunea ungară continuând alaltăeri și eri desbaterea asupra budgetului armatei, rënd pe rënd s'au ridicat oratorii din opoziție pentru a ataca politica militară a guvernului. Ugron a declarat, că ori ce s'ar întimpla, opoziția va continua lupta, căci e vorba de „lupta culturii maghiare contra culturii militare germane.” În lupta acosta, Ugron crede, că „și naționalitățile vor fi pe partea lor” și apoi adause: „nu numai vom lupta, dér decă trebuie, vom și muri pentru drepturile noastre.”

Budgetul a fost primit și ađi s'a început desbaterea pe paragrafi.

Vama protecționistă în România. „Pester Lloyd” în ultimul său număr se ocupă de politica economică a României. Numitul dîar este informat, că guvernul român are planuri mari și are de gând a vota o lege protecționistă pentru produsele industriale române prin urcarea tarifului vamal pentru produsele străine. „P. L.” spune, că încercările de până acuma ale României de a crea o industrie națională cu tôte favorurile acordate de guvern, n'ar fi isbutit, ér decă acuma au de gând să escludă cu totul industria streină, politicianii români ar trebui să se gândescă la consecințele, ce ar urma de aici, pe urma cărora numai România ar avé să sufere. — Noi credem, că bărbații de stat ai României n'au nevoie de sfaturile lui „P. Lloyd”.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Sinaia.*)

Un capitol din cartea „Drumuri și orașe din România” de N. Iorga.

La Ploiești încă te affi în marginea muncelilor de prun și de vii, și în zarea din sus se străvede într'un albastru nelămurit zidul despre Dunăre al cetății Carpaților.

Una din cele mai străbătute linii de drum de fier duce pe aici cătră dênșii: de la capitala șesului bogat în omeni și în ródă la cea mai înaltă întruchipare a muntelui pustiu, — de la București la Bucegi.

Întăiu apar, în drépta, spre Buzéu, înălțimile mai blânde, pe cari le străbat rădêcinile pomilor hrănitori. Liveđi, case albe, bine clădite: o înfășurare de Arca die îmbelșugată și multămită. Linia e cu-

prinsă îndată pe amêndouê părțile de aceste culmi supuse hârniceii omului, deprinse a fi dijmuite în fie-care tómnă.

Dér de la Băicoiu înainte pămîntul își pierde veselia de verdéța puternică. El apare rêscolit, pângărit de pete negre. În locul șirurilor disciplinate ale pomilor, se înfig pîrghii, din care se scurg picături întunecate; țevi de fier aruncă pripit impușcături de fum alb. Piramide de scânduri se ridică înalte. Case de piétră și de lemn se string în adunături, cari nu erau ieri mai nimic și cari se pôte să nu mai fie mâne nimic, decât ruine: acum însă, țeranii de ai noștri și chipuri străine, blonde și roșcate, în uniforma civilizației, se pórtă grăbite în stórcerea unui câștig pe care pămîntul nu voia să-l destăinu-escă până deunăđi. Pe catalige de lemn se strecóră canalul conducător al prețiosului lichid pe care-l dá, de mai deunăđi abia, valea Prahovei.

Din nemărginitele păduri, cari au putredit în adêncimi apóse, atunci când nu apăruse încă inteligența neastîmpărată, care era să stăpânescă lumea, din putre-

gaiul vieților stînse, s'a revărsat în bazine bine tainuite zama négră, care pôte da înapoi lumina cuprinsă odată în isvórele ei. Ici și colo țeranii găsise taina și s'apau puțuri de păcură pentru a-și umplé polbócele de acosta rêsină a pămîntului care le era întru cât-va folositoare în viața lor simplă și sêracă. Dér industria modernă cere hrană pentru mașinile ei, și tot petrolului i-se cere lumina de pe masa tuturor. Producția noastră, mult cerută și bine plătită, a căpêtat un ímbold puternic. Pămîntul se încercat pretutindeni, și vagónele de petrol apucă tot mai multe drumul graniței.

Dér, după-ce ai lăsat în urmă Câm-pina, prefăcută aprópe într'un oraș prin noua bogăție négră, poesia, sêracă și curată, reintră în drepturile ei. Vêdit se înalță pămîntul. Pădurile iau locul liveđilor, dér nu ele stăpânesc vederea. Cât cuprinđi cu ochiul, se amestecă între ele înălțimi capricioase, ale căror modilci ne-numerate se simt sub verdéța său aurul ierbeii ce ascunde fôrte puțin alcătuirea lor ciolănósă. Între dênsele se rotundesc

une-ori un larg câmp de prund, pe care l'a lăsat în urmă ca pe-o jucărie părăsită același riulet albastru, limpede, care fugue acum în jos spumegând pripit peste piedeca bolovanilor, atunci când el era un mânios suvoiu, care îneca văile, rupea malurile și legăna bolovanii smulși pe valurile sale turbure de mânia fecundă a primăverii. Câte-o tăietură din vechi lovituri de secure ale naturii, arată suprafețe verđui, roșietece său negre, sêmênate de pietricele. Mai departe însă aceleași deschideri în trupul muntelui nu mai vêdesc, decât rëndurile de piétră, íngrâmădite în nemărginita scurgere a veacurilor mórte, pe când de-asupra triumfă în voie pădurile dese.

Êtă, între cei-lalți arbori, pe cari îi desbracă vînturile reci ale tórnei, vînjosul, imposibilul brad, atât de subțiratec și atât de trainic. Alte înălțimi și mai mari, ridică mai presus de cingătórea lui tot-déuna verde, tufișuri de copaci închirciți, căror abia decă le íngădue stâncă acosta vieță sêracă. În fund stau unul lângă altul, ca o manifestare a celui ma

* N. Iorga „Drumuri și orașe din România”. București, Institutul de arte grafice „Minerva” 1904. Prețul 2 Lei 50 bani.

din Abrud, Abrud-sat și jur. Streinii, cari loc și-au aflat în logele și pe galeria pompozei sale a hotelului „Detunata”, priviau cu invidie la reușita strălucită a acestui bal, care s'a susținut la nivelul de până acuma, de a pute fi privit ca neîntrecutul bal de elită dintre toate balurile din munții apusenți. Voiei celei mai bune și petrecerei celei mai animate, sfârșit au făcut numai zorile zilei. Inimile mai tinere și-au procurat la acest bal suvenirul plăcut și neuitat, er inimile mai bătrâne s'au înveselit și ele și și-au câștigat convingerea, că pretutindeni unde nu lipsesc brave Române conducătoare, ca președinta reuniunii noastre de femei și patronesa balului nostru d-na Ana Filip, acolo succesul e sigur. Dér brav s'a purtat și comitetul arangiator compus din tinere și tineri români. Amabilele d-șore Marióra Nicola și Lucreția David neîntrecute s'au dovedit în zelul și gustul lor de a compune și a procura în privința frumuseții și eleganței cele mai perfecte costume albe de Calico pentru damele participante, er domni arangiatori toți, deosebit însă d-l avocat Dr. George David și d-l comerciant Samuil David, adevărate merite și-au câștigat prin jertfele și activitatea lor de a face totul pentru prestigiul balului.

Mai serbară încă Moșii tot în zilele acestea un concert arangiat de comuna bisericăscă greco-orientală română din Abrud-sat, precum și încă două baluri românesco arangiate de comunele bisericăscă greco-orientală și greco-unită române din Abrud. Tóte aceste cercetate încât mai bine nu se póte, au fost adevărate sêrbători naționale. Pentru străini dovedit eclatante au fost, că moșul vré sê trăescă și încă bine sê trăescă, er pentru noi în zilele de grele suferințe de ađi, fost'au dulci momente de recreare. Cu privire la concertul abrudsatenilor, merită deosebită atențiune escelestele prestațiuni ale corului bărbătesc și mixt din Abrudsat, precum și trilogurile bine predate de elevele și elevii de la școala din Abrudsat. Aplauzele frenetice des repetite din partea numeroșilor auditori au putut servi de satisfacție deplină bravilor domni arangiatori Iosif Gomboș paroch și Stefan Ștefu învățător, pentru meritele lor câștigate.

Moșii așa-dér mai trăiesc!

Moșul.

Jubileul unui preot.

Elisabetopole, 17 Febr. 1904.

Teodor Borza zelosul preot român unit al Valhidului (Ternava-mare), bătrânul „vechinic tiner și ferice”, în 15 l. c. st. n. și-a serbat jubileul de 50 ani ai preoției sale.

Acéstă și a fost și de sêrbătoare nu numai pentru octogenarul preot și pentru poporul din comuna sa, ci și pentru inteligența și preoțimea română din tractul protopopesco al Elisabetopolei.

Preotul iubilant s'a născut în anul 1831 în Mediaș, unde tatăl său era învățător. După absolvirea cu succes eminent a studiilor, a fost consacrat de preot din partea arhierului de pie memorie conte Sterca Șuluțiu la anul 1854.

Imi stă la dispoziție o carte de 200 pagini scrisă de mâna preotului Borza, din care aș pute scóte datele necesare pentru scrierea unei biografii. Dér așa ceva cade afară din cadrul unui mic raport.

Nu pot însă să nu amintesc, că din incidentul acesta părintele T. Borza a primit din partea Escolenței Sale arhieriscopului și metropolitului Dr. V. Mihalyi din Blășițu o scrisóre, în care sunt pe scurt înșirate meritele bătrânului iubilant.

„Te felicităm cu căldură onorate în Christos frate, — se dice în scrisóre arhierului — pentru-că îndurarea lui D-șeu te-a învrednicit, să ajungi încă în deplină putere un jubileu atât de rar, și pentru sêrbătorirea lui. Îți împărțim binecuvântarea noastră arhierescă, oftându-ți încă mulți ani de viață în sănătate și fericeire.

„Și fiind-că ne-am adus aminte, că frăția ta onorată, în lungul timp de o jumătate de véc, de când cu hărnicie servesc la altarul Domnului, ai zelat mult pentru

s. biserică și pentru școlă în cele 4 parohii în cari ai funcționat; în Ațel a-i ridicat biserică; în Biertan ai cumpărat edificiu școlastic, ai sistematizat salar docental și ai înființat fond școlastic; în Șaroșul sâsesc, între împrejurări grele, ai edificat biserică, er în Valhid ai terminat edificarea bisericeii, ai înfrumșețat-o cu tóte cele de lipsă și ai sistematizat salar docental, — pentru tóte aceste fapte și lucruri bune îți exprimăm recunoștința noastră care sê fie arvuna bunătăților cerescă”.

Acéstă scrisóre prea înaltă s'a cetit în biserică în fața tuturor credincioșilor din partea M. On. D. protopop George Simu.

După celebrarea s-tei liturgii și terminarea predicelor ocazionale, am fost óspeții iubilantului. Ne-am petrecut apoi în mijlocul unei veselii tótă după amiața, care de astă dată a fost mai scurtă ca în alte zile. N'au lipsit nici toaste. Si ca stima, ce o păstrăm bătrânului iubilant sê rămână vechină, la propunerea făcută din partea onoratului preot ev. luth. Ioan Haeckert din Valhid s'a decis cu însuflețire generală înființarea unui fond cultural românesc, care sê póte numele de „Teodor Borza”.

Fondul s'a înființat la moment, contribuind din cei prezenți:

M. O. D. protopop George Simu cu 10 coróne, O. Domn Ioan Haeckert preot ev. luth. în Valhid cu 10 cor., D-l Dr. Alesandru Morariu 20 coróne, D-l Zaharie Tătar 10 cor., D-l Dr. Dionisie Roman 10 cor., O. Domn Teodor Borza preot 20 coróne, D-l Mich. Iacobi notar 10 coróne, D-l Valer Borza din Biertan 10 cor., er ceilalți cu 38 coróne 60 bani. La oaltă 138 coróne 60 bani, cari forméză cassa de presinte a fondului sus amintit și care se va mări prin colecte.

Jules.

Lucruri slabe.

De lângă Gherla, Faur 1904.

Onorată Redacțiune!

Recunoșcem ađi toți, că temelia unei națiuni e poporul de rând, „talpa țării” cum se mai dice, și în deosebi se adevăresce dicala acéstă la poporul a cărui sörte e nedespărțită de sörtea plugarului. Îndestulire trebuie să ne umple inimile, când vedem că starea plugarului nostru merge spre bine, când vedem că séu din imbold propriu, séu după călăuzirea bărbăților plini de focul iubirei de neam — înaintéză.

De altă parte e un adevăr, că pentru o națiune un puternic factor de progres e clasa meseriașilor, și ađi e cestiune vitală pentru ori care popor cauza meseriașilor. Putem dice, că noi Românii nu vom fi domni pe vetrele noastre, până când nu vom avé o clasă compactă, bine organizată, de meseriași.

Poporul nostru de-o parte bine înțelegând acestea, de altă parte îndemnat și de cerințele veacului, a dat mulți fii ai sêi la meserii. Însé te dóre inima, vędând că în cele mai multe locuri ei s'au rupt de trunchiul națiunii noastre. Și deócă e adevăr acéstă în genere, cu atât mai vértos un trist adevăr este cu privire la meseriașii din Gherla.

Dintre 3200 de Români uniți din Gherla, o parte însemnată nu mai posed limba mamei lor, ceea-ce este o stare deplorabilă. Și e de însemnat, că tocmai aceștia forméză aproape întréga clasă a meseriașilor din Gherla. Trebuie să ne cuprindă fiori de gróză la cugetul acesta. Omul cel mai optimist încă se descuragieză.

Acuma e târziu sê-i liberăm din ghiarele curentului strein dominant. Se vede că în trecut au fost lipsiți de ori-ce conducător cu inimă. Dér să ne îngrijim baram în viitor și să ne împlinim datorințele ce le avem față de națiunea noastră.

Reuniune română de sine stătătoare nu au, ci meseriași nostri umblă la reuniunea maghiară, unde nici o fóie românescă nu se abonéză; de altă parte meseriași-zidari, cari mai toți sunt Români, au format reuniune specială-socialistă, care e condusă de idei străine de neamul nostru. Pe când ar trebui să deé toți mâna și cu

puteri unite să tindă spre același scop, ei se împărtesc, umblă fără cap, nisuindu-se numai a se desnaționaliza și mai tare.

Ca să se vadă mai bine starea lucrurilor de pe la noi, Vê amintesc un cas concret. Dintre Gherlenii noștri s'a ales o trupă mică, ce pătrunsă de simțimintele cele mai nobile românesco, în 17 Februarie st. n. au arangiat, sub conducerea senatului bisericesc, o producțiune declamatorică urmată de dans în hotelul d-lui Boca. Precis la 7 óre s'a început producțiunea cu declamări, care spre îndestulirea tuturor celor prezenți a succes cât se póte mai bine. A urmat apoi partea a doua a programului, dansul, care s'a început cu prea frumoșa „Someșană”.

Ce sê veđi însă? Îndată după „Someșană” a urmat „csardașul”, care apoi s'a repetit mai de multe ori. Îți era mai mare mila a vedé, cum își ștergeau sudorile de pe față tinerii nededați cu acest joc și care nici-decum nu se unesce cu firea Românului. Ași vré să știu, care a fost cauza, că s'a permis un astfel de joc într'o petrecere, ce voia să i-se dică românescă? I-a atras jocul ca atare, séu dórá au făcut'o acéstă din complesanță față de cei 3—5 óspeți maghiari? Nu-mi pot explica de unde atâta complesanță. Au dórá când participăm noi la petreceri ungeresci se pórtă ei cu atâta complesanță față de noi?

Prea cred, că tinerii români din Gherla și împrejurime, când vor mai arangia petreceri, se vor feri de a permite și cu atât mai vértos de a juca „csardașul”, căci avem noi jocuri, cari sunt mai frumoșe și mai potrivite firei noastre.

Un Român.

Reuniunea femeilor române,

pentru ajutorarea și înfrumșețarea bisericeii din Brașovul-vechiu.

Brașov, 2 (15) Ian. 1904.

Mult Onorată Redacțiune!

Reuniunea femeilor române pentru ajutorarea și înfrumșețarea bisericeii din Brașovul-vechiu, provédută cu statute aprobate de Ven. Consistoriul arhieriecesan gr-or. din Sibiu, și-a ținut adunarea generală Duminecă, în 14 Dec. v. 1903.

Mai înainte de a vorbi despre adunarea reuniunii, imi i-au voie a vè împărtași unele date referitoare la Români din Brașovul-vechiu.

Parochia bisericeii greco-orientale române a sf. Adormiri din Brașovul-vechiu constă din 450 familii române. Are o biserică, zidită în anul 1783—11 Maiu, din material soliu, petró și cărămidă, acoperită cu țiglă.

Corul bisericeii, în lipsă de conducător propriu, nu funcționéză, deprindându-se și producându-se din când în când cu prestațiuni sub conducerea unui domn învățător dela școala primare din Scheu. De altminterlea din parte competentă se are în vedere prevederea în decursul anului acestuia a corului bisericesc cu conducător propriu, ca astfel să se producă corul cu cântările liturgice din când în când.

Școala se află în imediata apropiere a bisericeii. Școala zidită tot din petró și cărămidă și acoperită cu țiglă, s'a făcut în anul 1870. Școala constă din două clase, clasa I-a și a II-a primară. Personalul didactic constă dintr'un învățător și o învățătoare.

În una din odăile casei parohiale este aședată biblioteca agenturii „Asociațiunii”, care e pusă la dispozițiunea poporului, cu 81 de volume, dintre cele mai bune. Biblioteca se deschide în fie-care Duminecă de la órele 10—12 a. m. și e bine frecventată de deosebire de tinerime. Biblioteca nr. IV stă sub scutul „Asociațiunii pentru lit. rom. și cultura poporului român”, și se schimbă din an în an.

O parte mai mică a Românilor Brașovecheni se ocupă cu economia câmpului fiind ei proprietari de pământuri, partea preponderantă a lor o forméză cărașii, meseriași: lemnaři, zidari, pantofari, croitori și țilerii aplicați la fabricile din oraș,

etc. Clasa comercială ne lipsesce cu desêvêrsire. Clasa de mijloc este pe cale a se forma, căci „meseria-i plug de aur” pentru cel ce o cunoșce. Fetele se ocupă cu lucrurile gospodăriei, er în parte își câștigă pâinea de tóte zilele pe la fabricile de postav, ciorăpărie ș. a., mai puține au îmbrățișat croitoria. O parte însemnată a tinerimei, feciori și fete, membrii corului bisericesc după tóte necazurile de muncă se mai ocupă și cu aranjarea de producțiuni, cari aduc folóse poporului.

Societăți până acum avem două ș. a. „Corul bisericeii noastre” și „Reuniunea femeilor române” pentru ajutorarea și înfrumșețarea sfinteii bisericeii, éra III-a „Reuniunea de înmormântare”, e în înființare și statutele se află deja așternute spre aprobare la ministerul de interne.

Pentru înființarea acestor două resp. trei instituțiuni, i-se datoresce mulțumită harnicului și neobositului preot local.

După tóte acestea reviu la adunarea Reuniunii femeilor.

La órele 2.30 min. presidenta reuniunii d-na Maria Maximilian, deschide adunarea. După cuvântul de deschidere al d-nei presidente, secretarul dá cetire protocolului luat în ședința comitetului, ținută la 9 (22) Nov. 1903. Protocolul se cetesce din punct în punct și la fine se autentice, fără nici o observațiune, er la propunerea d-nei presidente se alege o comisiune de 2 dintre membrele reuniunii, pentru verificarea protocolului: Otilia Rêsnovean și Maria Muntean.

Urméză apoi raportul casierei, d-na Elena Căpătină, referitor la incassarea taxelor. Raportul e ascultat cu viu interes de cătră adunare și se constată, că fondul reuniunii dispune de 306 coróne, care fond s'a format din cotizațiunile membrilor reuniunii cu taxa de câte 1 corónă dela membrele ordinare, er dela membrele fondatoare de câte (2 membre cu câte 50 cor.) 20 coróne. Partea preponderantă a acestui fond l'a format: a) membrele fondatoare; b) Tinerimea română din acéstă parochie, a aranjat în favorul fondului o reprezentațiune al cărei succes material a fost de 70 coróne. Suma acéstă a fost dată în administrarea comitetului reuniunii.

Reuniunea numéră ađi de membre inscise cu taxe plătite 77; er membre fondatoare, până acum 10.

De la prima adunare de constituire ținută la 11 Maiu st. v. 1903 sub presidiu d-lui paroch Ios. Maximilian și până la acéstă adunare, s'a mai inscise o nouă membră fondatoare d-na Victoria G. Russu cu 20 coróne. Adunarea generală, la propunerea d-nei presidente, exprimă ferbinte mulțumite tuturor membrilor inscise și cu deosebire celor fondatoare.

Presidenta mai împărtașesce adunării, că cu ocaziunea producțiunii aranjate de tinerime în tóamna anului trecut a mai intrat la fondul reuniunii de la domni Ioan Maximilian, paroch în Stupini și Iancu Maximilian, capelan în Stupini câte 2 cor. Adunarea ia spre plăcută cunoștință aceste oferte.

Afară de membrele de până acum ale reuniunii, s'au mai inscise cu ocaziunea acéstă: d-nele Elena Hager cu 2 cor., Maria Drăghiciu, Ana Șerban și Maria Călli cu câte 1 corónă.

După ascultarea acestor rapóte se propune de cătră d-na presidentă a se vota o remunerațiune alergătorului G. Voicu, care e însărcinat a osteni pe la membre cu convocarea lor la ședințe, și i-se votéză o modestă remunerațiune.

Ne mai fiind alte obiecte la ordinea zilei, presidenta mu țamesce în numele reuniunii d-nei casiere pentru purtarea scotelilor, secretarului pentru ținerea și luarea protocolului, dându-li se absolutiu, și apoi membrilor, cari s'au prezentat într'un număr așa de însemnat, dând ascultare convocării, și declară la órele 4^{3/4} adunarea de închisă.

Dumitru Jaliu,
secret. reun.

Catastrofă în minele din America.

Pittsburgh, Pa., 7 Febr. 1904

(Correspondența „Gaz Trans.”)

Onor. D-le Redactor!

La Cheswik (Pennsylvania), cam o oră depărtare de orașul Pittsburgh, a fost o mare nenorocire, despre care cred că deja ați avut telegrame la timp. În mina de cărbuni Harwik a fost o explozie, căreia a căzut jertfă peste 180 de vieți omenești. O mare parte de nenorociți au fost Austro-Ungari, de naționalitate: Unguri, Slavi și Italieni. Durerea și desolația e mare între familiile rămase fără de sprijin. Eă pe scurt istoricul tristei întâmplări:

Luni 25 Ian. la 7 ore dim. au intrat în mină la lucru 182 mineri la o adâncime de 214 urme (peste 70 metri). În minele de cărbuni cari sunt așa de adânci, din cărbuni iese un gaz aerian, care venind în atingere cu o lampă deschisă se aprinde și cînd vine un chibrit, face explozie care prăbușește mina și tot din apropierea ei.

Abia a trecut $\frac{3}{4}$ de oră de la intrarea minerilor în acest iad pămîntesc, când o detonatură care a zguduit pămîntul ca un cutremur s'a aușit în împrejurime. Păreții și tavanul minei s'au prăbușit îngropând de vii pe cei cari se aflau înăuntru. S'au început în grabă lucrările de salvare. Sute de persoane s'au oferit pentru lucru cu speranța că vor mai pute scăpe pe cineva viu, dăr totul a fost zadarnic. Gazul, care a produs explozia, după aprindere produce un alt gaz (englezesc after-damp) și mai ucigător. Nimenea nu putea intra în mină s'eu decă întra și sta câteva minute își perdea cunoștința. Așa au stat totă ziua în jurul minei fără a pute da vr'un ajutor. S'era la 7 ore a venit inginerul de mine Selwin Taylor. Sperând că mai sunt omeni în mină, încă în viață, s'a hotărît să intre cu ori-ce pret. Ca un erou, nesocotind pericolul la care se ducea de bunăvoie, pătruns fiind de lacrimile femeilor și copiilor ce îl încunjurau și rugau să scape pe iubiții lor, s'a pregătit a se coborî în mină.

La 8 ore s'era s'a lăsat în jos împreună cu alți 3 mineri. (În mină se lasă în jos cu elevatorul, un fel de pod, care e lăsat și ridicat cu mașina). În mină era întuneric și o tăcere mormentală, în apropiere au aflat un corp omenesc pe care inginerul luându-l în brațe l'au transportat la elevator. Intorcându-se se mai caute, puterile au început a-l părăsi: „Suntem pierduți”, strigă inginerul. „alergați la scăpare”. Cu aceste cuvinte inginerul și un miner au căzut fără de putere. Unul din mineri a luat în brațe pe inginer pentru a-l duce la elevator, dăr nu a avut putere destulă și a trebuit să-l lase pentru a-și scăpa viața proprie. Dând semnalul, au fost scoși aproape fără de conștiință. Ingrijași și cu mare nerăbdare îi așteptau cei de afară, cari vedînd că din cei 4 se întorc numai doi, au pierdut totă speranța că va mai fi cineva în viață în mină și rămăseră împetriți de durere și desnădejde. Au încercat alții să salveze măcar viețile acestor doi, dăr fără de rezultat. Abia după 5 ore au fost scoși afară. Viața nu era încă stînsă de tot din pieptul acestor omeni bravi, dăr totuși după două ore de suferință au închis ochii pentru veșnic.

Minerul a cărui viață inginerul a respicțat cu a sa, după 10 ore și-a căpătat cunoștința deplină, el se numește Adolf Gonia, slovac de origine, e singurul care a scăpat cu viață din această catastrofă.

Nu am cuvinte destule și nu-mi permite spațiul a vă descrie scenele dureroase din această localitate. Satul Cheswik locuit aproape numai de mineri, astăzi e un loc de durere. Familiile minerilor au pierdut ce aveau mai scump și mai iubit. Au trecut 2 săptămâni de la catastrofă, când vă scriu aceste rânduri, satul Cheswik a început să se depopuleze de vechii săi locuitori. Familiile rămase fără de sprijin părăsesc dilnic acest loc de tristă amintire. Europeanii voesc a se întorče în pa-

tria lor natală unde viața nu întemplinează atâtea pericole. Ingenunchiînd pe mormintele cari li-a răpit totă fericirea, își iau un ultim adio cu gândul a nu se mai întorče, și plecă suspinînd.

S'a început o subscripție pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor. Până adî s'au colectat aproape 38.000 dolari cari banii vor fi împărțiți, la familiile rămase fără de sprijin.

I. Martin.

Aniversarea unei societăți.

Feldru, Februarie 1901.

Onorată Redacțiune!

În 1 l. c. „Societatea de împrumut și păstrare din Feldru” și-a serbat iubileul de 25 ani al existenței sale. La orele 8, conform programei, membrii societății au participat în corpore la serviciul divin împreună cu parastas pentru sufletele membrilor fondatori repausați, dintre cari unii au lucrat mult la înființarea acestei societăți. Actul religios l'a îndeplinit d-l preot local Constantin Pop, ăr răspunsurile le-au executat învățătorii din loc în frunte cu vestitul cântăreț d-l Petru Neamțu, învăț. D-l Constantin Pop la sfîrșitul serviciului divin a ținut o vorbire frumoasă adresată membrilor societății arătînd folosul băncilor în general, ăr în special folosul băncii noastre în comună, care s'a înființat într'un timp când jidanii cămătari voiau a prinde în ghiarele lor înșelătoare pe locuitorii comunei și cărora li-a succedat a aduce pe unii la sapă de lemn. Îndemnă pe ascultători la muncă și păstrare și arată, că o comună e cu atât mai înaintată, cu cât are școle mai bune și așezăminte culturale mai multe.

La orele 9 președintele și directorul d-l Petru Neamțu salută membrii întruniți în localul societății, arată însemnătatea zilei, deschide ședința și dă citire raportului direcțiunii despre activitatea de 25 ani a societății, care raport a fost ascultat cu deosebită atențiune și care se și trimite On. Redacțiunii a „Gazetei” spre publicare. S'au primit ca membri fondatori: Leon și Magdalena Onițu, Vasile și Mariuca Beșuțiu, Docea T. Timoc, Leontina Bauc, Elena Dr. Leon Scridon, Constantin Pop și Octaviu Doci.

S'a ales în consiliu ca membri ordinari d-nii Dr. L. Scridon, L. Onițu, Oct. Doci, O. Scridon, T. Timoc, Ioan L. Scridon, ăr ca suplenți: P. Costănașiu, V. Bașuțiu și G. Costănașiu, ăr în comisiunea cenzurătoare d-nii Gregoriu Bancu, Ioan Săngeorzan și Roman Grigau.

Cu viu interes s'au discutat și pertractat mai multe propunerii anunțate de membrii societății.

Președintele închide ședința și invită pe membrii a lua parte la prânzul comun, în una din salele de învățămînt ale școlii conf. A urmat partea cea mai înveselitoare a zilei. La prânz bărbații au fost însoți de nevestele lor, precum și de membri mai mari ai familiei. Veselia era mare. Toastele, de sine se înțelege încă n'au lipsit, vorbind președintele Petru Neamțu pentru membri, Octaviu Doci pentru direcțiunii societății, Ioan Săngeorzan pentru membri externi și oșpeți, între cari am avut onorea a primi pe d-nii Dr. Leon Scridon, protonotar onorariu comitatens cu soția din Bistrița, Stefan Scridon, profesor în Năsăud, și Ioan Marcu, învățator în Săngeorgiul român. Tóder Scridon a vorbit pentru membri noi. Toastele însuflețite, cântările românesce înveselitoare, Onița cu trompeta și soții lui, tóte au contribuit la buna dispoziție a celor prezenți.

Pe urmă ne-am rezervat partea cea mai bună, mai înveselitoare, — dansul. Când Onița începe „Someșana” noastră și când iubilantul cassariu al societății, venerabilul bătrîn Tóder Scridon se pune în frunte, îl urmău cu toții, tineri și bătrâni, domni și economi, țărance și dómne, de-ți era mai mare dragul, și se înceie un joc lung și frumos românesc, ce durează până în zorii de zi, când ne depărțăm cu toții mulțumiți

*) Într'un număr viitor vom da un extras din acest raport. — Red.

că ni-s'a dat ocaziune să avem o convenire și petrecere așa frumoasă, ce cam rar se întimplă pe la sate.

Recunoștință merită din partea societății, d-l Petru Neamțu, directorul societății, d-l Gregoriu Neamțu, secretarul aceleia, cari au lucrat mult în interesul societății și cu deosebire la buna reușită a festivităților iubilare. D-l Gregoriu Bancu, notar cercual, căruia special i-se póte atribui meritul înființării fondului de rezervă, care dispune de o sumă destul de frumoasă. ăr d-l Tóder Scridon, carele și-a serbat iubiluleul de 25 ani, ca casariu al societății, a condus ca președinte adunarea generală constituantă la înființarea ei. — i.

Reuniunea

învățătorilor gr. cat. din archidieceasă.

De lângă Mureș, Faur 1904.

IV.

Datorințele și drepturile membrilor.

Fie-care membru ordinar este obligat a plăti cu ocaziunea adunării despărțemintelor câte 4 cor. ca taxă la an. Când ordonă acesta statutul reuniunii, — se presupune că învățătorii de pe teritoriul unui despărțemînt participă în fapt cu toții la adunările lor și cum că toți sunt conșcii de obligămintul lor împreună cu starea învățătorescă archidieceasă.

Tot statutele prescriu, că de la membrii ordinari, cari nu și-ar plăti taxa până la finea anului, acesta se va încasa de către cassarul reuniunii prin mandat postal, eventual pe cale administrativă. Cassarul reuniunii n'a putut satisface până acum acestei dispozițiuni statutare, fiindcă n'avea la mână conspectul exact și regulat al tuturor membrilor. — După cum aflăm însă din scirea scosă din „F. Școl.”, președinții despărțemintelor au și trimis deja — pe baza decisiunii adunării generale — lista tuturor membrilor domiciliați pe teritoriul lor, acum nu mai este nici o pedecă de a compune în centru consemnarea tuturor membrilor, pe baza cărora se vor pute încasa restanțele tractelor prin mandat postal — eventual pe cale administrativă.

Suntem în anul al IV-lea al existenței reuniunii și a sosit, ba este timpul suprem, ca să se satisfacă odată cu tóță rigórea postulatului statutar! N'are să fie cruțat nimene! Cine pórta în archidieceasă un oficiu de învățator, acela se știe, cum că obligămintul de membru este împreună cu acest oficiu. Nu este drept și echitabil, ca unii să fie liberați de la această îndatorire!

Esecutarea acestei dispozițiuni salutare a statutelor, recere o muncă mai intensivă estra-ordinară în sarcina cassarului; este deci just, ca fatigie lui să fie din partea adunării generale pe deplin remunerate. Eu a-și fi de părere, ca adunarea generală să-i voteze o remunerațiune permanentă, căci decă cassarul „Asociațiunii” are de la înființarea ei o remunerațiune permanentă, pentru-ce să nu fie cassarul nostru remunerat pentru osteneța sa, purtînd el și altfel oficiul acesta de distinsă încredere de 5 ani gratuit, spre îndestulirea și recunoștința învățătorimei întregi. Mai am să amintesc cu ocaziunea aceasta, că adunarea generală a decis în 9 Nov. 1903 ședința II (pag. 43 al n-ului 3 din „F. Școl.”) ca biroul central să întreprindă toți pașii necesari pentru încasarea taxelor restante, și așa cassarul are autorizație deplină de a pute purcede în contra restanțierilor cu tóță rigórea prescrișă de statute.

O modalitate de a micșora, ba a nimici cu totul numărul restanțelor, o afu eu în împrejurarea aceea, decă „F. Școl.” organul reuniunii, ar publica cu numele pe toți membrii, cari își plătesc taxele, precum și pe restanțieri; atunci apoi am cunoșce pe toți căți am crescut pădurea mare și puternică, precum și uscăturile.

Decă „Asociațiunea” publică ori-ce ban, ce intră în cassa ei, pentru-ce să nu facem și noi tot asemenea în organul nostru, care are în prima linie menirea de a înainta interesele atât bănesci, cât și culturale ale reuniunii.

Mureșanul.

ULTIME SCIRI.

Paris, 24 Februarie. Din Charbin i-se telegratéză următoarele diarului „Matin”: *Japonea vré să detroneze pe împăratul Coreei și să proclame încorporarea Coreei la Japonia.*

Petersburg, 24 Februarie. După o scire din Port-Arthur, un nru atac al flotei japoneze a fost respins. **Patru cuirassate și două transporturi japoneze au fost scufundate. Cuirasatul rus „Retvisan” s'a acoperit de glorie în lupta acesta.**

Linia ferată construită pe ghiata lacului Baikal (Siberia) este complet terminată

Be'grad, 24 Febr. După o scire primită din isvor vrednic de încredere, Albanesii au ocupat o mănăstire sêrbescă în apropiere de Ipek. Locuitorii din Ipek sunt fôrte alarmați.

Câte va bataliune rusesce, cari trebuiau să mērgă de la Ueskueb la Djakova, s'au îndreptat de-odată spre vest. Acastă concentrare de trupe rusesce la granița bulgară a provocat o mare neliniște printre popor.

Literatură.

Cântece de Emil Sabo Blasiu. Tipografia seminarului archidieceșan 1904. Preț 1 corónă. Un mic elegant volum, cuprînd 34 de poezii lirice, sonete, o baladă, cântece etc. Numele lui Emil Sabo este cunoscut și bine apreciat la publicul nostru și amatorii de lectură poetică îi vor ceti cu interes volumul de poezii publicate mai înainte prin diferite reviste și diare. Suntem siguri, că publicul îl va încurajia pe poet așa după cum merită. Cartea se póte procura cu prețul de mai sus, plus 5 b. porto la autorul ori la tipografia din Blasiu (Balazsfalva) și la alte librării.

Asigurările contra focului.

Asigurările contra focului sunt un factor dintre cei mai importanți pentru interesele materiale ale poporului nostru. În deosebi populațiunea rurală în starea ei de astăzi are mare nevoie de această instituțiune economică.

Deoa vom căuta să stabilim în ce consistă averea materială a țeranului român, vom găsi că în prima linie el este proprietar de pămînt și peste acesta de obicei mai posede o casă de locuință, clădiri pentru economia de vite și de câmp, vite și unelte de agricultură, etc. Casele în cari locuiesce țeranul cu familia sa, și mai ales clădirile în cari își adăpostesc vitele și nutrețurile, adecă șurile și grajdurile, sunt în parte covârșitoare de o construcție, care oferă în minimală măsură se u aproape de loc scut în contra pericolelor unui incendiu, ba din contră nu arare-ori sunt chiar însele un cuib periculos pentru nascerea de focuri distrugătoare. Și ce este mai deplorabil în aceste clădiri debile, țeranul este nevoit să-și adăpostescă tóță renta capitalului său, recolta și nutrețurile, precum și mijloacele sale de producțiune economică, vitele și uneltele sale agricole. Ceea ce pentru capitalul în bani, care la țeran arare-ori îl întelnim, sunt casele de fier, pentru capitalul agricol al economului nostru de la sate sunt sălașele sale de lemn, acoperite cu paie sau cu șindile. Cât scut sigur ofer acele case de fer proprietarului capitalului depus în ele, pe atât țeranul își administrează avutul său greu dobândit în mod hazard. Singur pămîntul lui, s'ar pute dice — abstrăgînd de catastrofe elementare estra-ordinare, ca: cutremure, surpături de teren, — că constituie un fond sigur inalienabil pentru țeran. Dăr și acesta este numai un capital mort, cât timp renta lui agrară, adecă recolta este espusă la nimicire prin foc. Eventualitatea acestei întâmplări nu este eschisă nici sub cerul liber, nici sub insuficientele coperișe ale șurilor și grajdurilor clădite din material slab de lemn, se u din lut.

Câtă miserie enorm de greu compensabilă, s'au chiar ireparabilă p'ote produce un foc iscat la vatra țeranului, acesta o dovădesc tristele casuri de incendii întâmplabile prin comunele noastre. Arderea unei singure case p'ote duce la starea cea mai desolată a unei familii întregi, ér un foc mare p'ote mistui o stradă s'au chiar un sat, nimicind existența și viitorul unei întregi comune. Astfel de casuri nu sunt tocmai rare, mai ales în comunele noastre mai mici unde nu numai că stratele sunt îngust trăsate și casele réu aședate, construite din lemn și acoperite cu lemn s'au chiar cu paie, ci mai există și inconvenientul lipsei de apă, care nu este tot-déunala îndemână. Pe lângă acestea construcția primitivă a cup'ătorilor și a urlóielor, negligența la ținerea în stare bună a acestora, lipsa în mare parte s'au totală de mijloace de salvare s'au stingere a obiectelor incendiate, măresc pericolul f'orte mult. Căci deși nu se p'ote u-ga, că în timpul din urmă reuniunile de pompieri s'au înmulțit și fac un îmbucurător progres și în comunele noastre, totuși grosul populațiunii rurale printre Români nu putem dice că se bucură de avantajii acestei instituțiuni salutare în acel grad, în care este mare nevoie de ea, mai ales pentru referințele satelor noastre.

Nu știu care ar fi cauza acestei nepăsări periculoase, de óre-ce jertfele materiale reclamate de o îngrijire mai rațională pentru instituția pompierilor sunt atât de mică față de pagubele enorme cauzate an de an prin incendii. Nu p'ote fi de cât indolența și firea fatalistă a poporului nostru. În special societățile de asigurare promovă direct reuniunile de pompieri acolo unde li-se cere sprijinul material și unde aceste instituție observă, că ideea de asigurare contra focului este îmbrățișată și se realizează din partea populațiunii.

De aceea ori-ce reuniune de pompieri p'ote cere ajutor material de la ori-ce societate de asigurare, decă mai ales în comuna respectivă sunt asigurați la numita societate, și scim din experiență că ajutoarele nici când nu se refușă fără motiv din partea băncilor de asigurare. Prin urmare folo-ul este dublu pentru cei ce nu sunt indolenți față cu asigurarea contra focului atât pentru fie-care în particular, cât și pentru totalitate.

Din aceste considerante rezultă, că mai ales pentru referințele sátenilor noștri asigurările contra focului trebuie să fie prima grijă economică.

Decă, după cum am amintit, edificiile țeranului nostru sunt atât de espuse pericolului de incendiu din cauza materialului slab de clădire, nu mai puțin favorizează acest pericol încă și o altă împrejurare. Această este lipsa de îngrijire particulară pentru evitarea primejdiei de incendiu. Această lipsă de grijă însă forțamente este cauzată în cele mai multe casuri prin imposibilitatea fizică a proprietarului de a vegha continuu asupra primejdiei. Căci natura lucrului aduce cu sine, că economul nostru o parte mare din an e nevoit să o petreacă la câmp afară, muncind pentru sine și ai săi în ogor. Și decă tocmai cel care este capabil să vegheze asupra avutului s'au, este împiedecat în această lucrare importantă. Statistica de asigurare arată evident, că cele mai multe focuri se întâmplă tocmai pe timpul lucrărilor la câmp și în vremea secerișului. Căusele celor mai multe incendii la sate, tot statistica ni-o spune, sunt jocurile copiilor cu chibrite, așași singur s'au sub vre-o îngrijire insuficientă.

Această calamitate este greu înlăturabilă la țeran, în cele mai multe casuri din motiv că cei mari, stăpâni și slugi, sunt siliți să muncescă afară la câmp pentru existență, ér gria casei rămâne în sarcina celor infirmi s'au a minorilor. Lipsa de mijloace însă nu lasă pe țeran să supravegheze pe aceștia prin persoane de serviciu costisitoare.

Tot astfel și când țeranul își zidesc o-se și sălășe, arare-ori dispune de un capital suficient pentru-ca să-și p'otă clădi o casă solidă de p'atră cu acoperișe de țigla tare și rezistente. Pentru modestele sale

trebuințe se și mulțumesc adeseori cu o casă construită din lemn și acoperită cu lemn s'au chiar cu paie. Treptat p'ote face îmbunătățiri și adaptări și peste tot și investițiunii mici și insuficiente pentru siguranța avutului s'au. Și decă într'aceea isbucnesc un foc la casa sa, proprietatea țeranului este în cele mai multe casuri espusă nimicirii totale. Dér nu numai capitalul s'au investit în case s'au sălășe, ci și renta sa anuală s'au de pe mai mulți ani p'ote suferi aceeași sorte. Perderea este cea mai dureroasă și în multe casuri ireparabilă, când astfel păgubitul nu a fost asigurat.

(Va urma.)

Românii în comitatul Sibiiu la începutul secol. XVIII.

În revista „Archiv für siebenb. Landeskunde“ vol. XXXII fasc. I. Dr. Fr. Schuller publică un recensământ al populațiunii din anul 1721—23 referitor la 57 comune din scaunul Sibiiului. „S. D. T.“ din Sibiiu reproducând aceste date serie următoarele:

Éta câte-va exemple despre înmulțirea Românilor în satele săsesci:

În *Slimnic* numărul familiilor românesce s'a urcat în șese ani (1715—1721) de la 17 la 59. (După recensământul de la 1900 în această comună sunt 1.549 Români și 1.341 sași. — Trad.)

În *Turnișor* de la 5 la 34. (Astădi 2.083 sași 430 Români. — Trad.)

În *Cristian* de la 13 la 20. (Astădi 1.978 sași, 912 Români. — Trad.)

În *Șura mică* de la 4 la 18. (Astădi 953 sași, 351 Români. — Trad.)

În *Șura mare* la 1715 nu erau familii românesce, la 1721 erau însă 38. (Astădi 1.124 Sași, 920 Români. — Trad.)

În *Hambac* de la 11 la 58. (Astădi 461 Sași, 359 Români. — Trad.)

În *Noul* de la 13 la 45. (Astădi 699 Români, 385 Sași. — Trad.)

În *Vurper* la 1715 nu erau familii românesce, ér la 1721 erau 35. (Acum 1.190 Români, 810 Sași. — Trad.)

Nu mai în *Brad* și *Cisnădie* nu erau de loc Români. (Astădi în Brad sunt 510 Români și 477 Sași, ér în Cisnădie 2338 Sași și 502 Români. — Trad.)

„O explicare pentru înmulțirea a elementului românesc — dice S. D. T. — găsim între altele la conscripția din Șura mare și Șura mică. Éta ce se dice aici: „Afară de păstori mai trăesc în sat și câți-va valahi, cari aparțin fundului regiui. Ceroetându-se hotarele pădurilor, am dat în pădurile mai ascunse peste 3 Valahi, cari locuiau acolo. Fapt este că la ultima conscripție erau mai mulți, la 1720 însă 11 din ei au fost isgoniți la porunca judei regesc ér casele lor au fost arse. Tot așa s'a făcut și în pădurea din Vurper cu patru Valahi, în pădurea din Slimnic cu un număr necunoscut, ér din pădurea din Noul au fost isgoniți o familie cu patru bărbați, ér din sat au fost isgoniți mai mulți. Isgonirile acestea au fost aplicate fără îndoală față cu Români, cari se aședau pe hotarul satelor fără îngăduința deregatoriilor. Nu mai încap așa-dér îndoală, că înmulțirea Românilor se p'ote atribui imigrărilor“.

„Pe lângă aceștia găsim firesce și de aceia, cari erau aședăți de mai înainte. Despre Români din Amnaș se spune espres, că locuesc acolo de mult timp și aparțin scaunului Sibiiului.

„În satele săsesce, Români nu sunt numărați între gospodari, adecă proprietari și esplotatori ai hotarului, ci numai „Häusler“ (inquilini) adecă jeleri, cari posed o casă de locuit (sessio). Numai în Avrig și Cărtișóra îi găsim numărați între proprietari.

„Între cele 30 de comune curat românesce nu găsim nici la 1721 Sași. În Ruscior și Bangard se afla de mult o populație bulgaro-română.

„În satele săsesce Români trăiau ca păstori și dileri. Ei locuiau în colibi făcute din nuele, pe când Sașii aveau în cele mai multe locuri case de p'atră și cărămizi acoperite cu țigle și șindilă și numai f'orte rar cu paie.

„Vorbind despre producțiunea agricolă conscripția spune, că Sașii se ocupau cu deosebire cu cultivarea grăului. Cucuruzul era în stadiu primitiv și multe comune se arată refractare față cu acest product.

„Prăsirea oilor este exclusiv în mâinile Românilor. Singură comuna *Reșinari* avea 13.977 oi și capre, pe cari le țineau vara la pășunile de munte proprii și la cele din Cristian, érna luau în arëndă câmpiile satelor de la șes. Comisiunea de recensământ s'a mirat f'orte de declarațiunile unor bătrâni bogătași din Reșinari, cari spuneau, că nici odată n'au cultivat pământul și totuși trăiau bine.

„Cultivarea pómelor Sașii o neglijeau. În această privință este f'orte lăudată comuna *Reșinari*, care este aședată în mijlocul unei păduri de pomet.

Fiind datele acestea f'orte instructive, le-am reprodus și noi după numita f'oiie.

g....

Povețe economice.

Curățirea pometului. Primăvara e aici și mulți încă n'au îngrijit pometele. Nu i destul a răsădi în grădini pomi și în urmă a-i lăsa în scirea Domnului. Pomul neingrijit la timp nu aduce nici un folos. Decă voiți să aveți toamna r'ode, mai întâiu să curățiți pomii de crengile cele uscate tăindu-le cu ferăstrăuș mic, anume de pomi; tăiatul crengilor cu topóre strică pomii. Dér nu numai crengile cele uscate se le depătați ci și cele verđi, unde-s prea dese. Între crengile pomului trebuie să străbată lumina sórelui și aerul, decă voiți să rodescă. Decă-i pomul prea des, sórele nu mai străbate nici când la mijloc și astfel de pomi fac r'odă puțină și numai la p'olă. Pe unii pomi se prinde pe trupină și pe crengi un fel de muschiu care strică pomilor. Acel muschiu trebuie curățit cu perii de droat anume pentru această trebă, dér și o sapă nu prea ascuțită pu-ă în o codă lungă face slujba aceea. Mai ales se vé fie aminte să curățiți pomii în luna lui Faur și Martie, decă n'ati făcut'o cumva până acuma, de frunzele cele prinse cu nisce fire de crengile copacilor. În acele frunze este cloctura unui fluturaș mic, care strică f'orte mult pomilor. Vermisorii ieșiți rod frunzele și mugurii de p'ome. Acești viermișorii sunt ciuma pometelor. Nu întârziati decă de a curăți pomii de această bolă prin aceea că ardeți frunzele în care-i cloctura cu o făclie legată de o prăjină s'au adunându-le le aruncați în foc. Frunzele cu cloctura trebuie numai de cât arse, căci decă le stringeți și le omoriți la pământ, n'ati făcut nici o ispravă, pentru-că vermisiarii esind primăvara se urcă érași pe pomi.

Sămănăturile de toamnă. Și în timpul iernei se bage gospodarii bine de sémă la sămănăturile de toamnă, decă voesc să fie scutiți de pagube. Mai întâiu de tóte trebuie să îngrijiti ca șanțurile pentru scurgerea apei să fie destupate, ca să se p'otă scurge apa de pe ogórele cu sămănăturile de toamnă. Topindu-se ométul s'au picând plóie se stringe apa pe ogóre, unde-i locul mai jos. Apa móie pământul preat tare acolo unde stă timp mai lung și strică sămănăturile de toamnă. Decă ati luat sémă, că de pe un ogor cu sămănături de toamnă nu se scură apa mai ales acuma când începe a se topi ométul, îndată să dați drumu apei făcând șanțuri mici pe ogóre.

Decă-s sămănăturile de toamnă prea dese, e bine să le grăpați primăvara după-ce s'a uscat pământul.

Nu grăpați însă nici-odată când e ogorul prea umed, căci atunci se smulg prea multe plante cu grapa, altele érași se calcă în picioarele dobitoacelor de la grapa.

După ce s'a luat ométul și dau vânturi mari, se prinde pe ogórele cu sămănăturile de toamnă câte odată o scórtă care opresce să între aerul la rădęcina plantelor. Astfel de ogóre trebuie să le grăpați cu o grapa ușoră, și decă ies în urma grapei și unele plante, nu-i mare paguba pentru-că, pentru aceea cresc cele rămase mai frumos și rodesc cu atât mai bine. Să întâmplă câte odată pe locuri puhave, că gerul de érnă scóte plantele cu rădęcina cu tot afară, la aceste ogóre care se par că-s scormonite de cărțițe, trebuie să întrebunțați vălătucul. Decă-i pământul cam gras și ar fi témă, că îmbrucând sămănăturile s'ar culca, e câte odată de folos să le pașteți acele ogóre toamna s'au primăvara, dér când îi pământul înghețat. Însă și aici să luați sémă se nu faceți acesta prea târziu și încă atunci până-i inima plantei în pământ; decă-i sămănătura cam mare și inima ieșită, atunci pascându-o vé stricăți tóta sămănătura.

Maica nepricepută.

(Baladă populară)

Cul. de Th. A. Bogdan, învățator în Bistrița.

Jos pe cea potică
Într'o casă mică
I-o fată voinică
Grasă durdulică,
Nici mare, nici mică
Făr' mai mult 'naltușă
Bună de drăgușă.

Maică-sa-i dicea:

„Fată draga mea
Spune-mi aievea.
Ca de ce tot plângi
Și inima-ți stingi,
De ce tot oftezi
Și tot lucrămezi
Nóptea când visezi,
Dua când lucrezi?“

„Maică draga mea

Da cum n'oiu ofta
Lacrămii n'oiu v'ersa,
Când pe min', pe miș'
Maică m'o cerut
Fecior de 'mpérat
Și tu nu m'ai dat,
Și acuma mă cere
Alt fecior de crai
Și tu nu mă dai“.

Maică-sa-i grăia:

„Fată draga mea
Cum nu te-ași fi dat
La cel 'mpérat,
Decăși fi avut
Ce el m'a cerut,
Luna de pe ceri
Și doi luceferi,
Să-i dau n'am putut
Că nu i-am avut“.

Fata-i răspunde:

„Vai măicuța mea
Cum nu te-ai gândit,
Nu te-ai scoțit,
Că el 'o cerut
Nu luna
Făr' fata,
Nu luceferii
Făr' ochii,
Maică de ce nu mai dat
După cel mare 'mpérat,
Iți dice maică să mă dai
Baremî după 'st de crai“.

Maică-sa-i grăia:

„Da-te-ași draga mea,
Dar 'asta de crai
Cere chip domnesc
Și graiü ingeresc“
„Dă-mé maica mea,
Chip domnesc is eu,
Graiü cerces i-al meu“.

Maică-sa o dedea
Nunți domnescei făcea.

MULTE ȘI DE TOPE.

Curtea coreană.

Curtea coreană se compune dintr'un prim-ministru, care direge casa imperială, din casierul imperial, dintr'un mare număr de alți funcționari, din vr'o cincisprezece dómne, cari sunt femei din clasa mijlocie în serviciul împărătesei.

Ceremoniile sunt tot-d'aua foarte pompoze și în recepțiunile diplomatice ceremonialul european este aplicat în mod strict.

Impăratul M. S. Yi Hyeng are un caracter foarte blând, e foarte bun cu supușii săi, foarte drept și de o inteligență remarcabilă.

El nu ese de cât o singură dată pe an din palatul său. Iși petrece timpul plimbându-se prin împrejurimea palatului său, vinând cerbi în parcul său, fumând pipa sa lungă, pe când un adjutant îi cetesce diarele său cărțile europene cele mai nouă. El se ocupă foarte mult de poporul său și de lipsurile lui.

Impăratul e un om pacinic și domnia lui e foarte liniștită. El recompensază meritele și devotamentul prin decorațiuni, cari se împart în mod cruțător și cu dreptate.

Din lume.

Japonia nu e mai mare, decât California, și totuși în Japonia locuesc 55 milioane ómeni, pe când în California numai 1 milion și jumătate.

— În America s'au fabricat anul trecut 30.000 mașini cu vapor, cu o putere de cai de 2 milioane.

— Se dice, că în Nigeria (Africa de Sud) s'a aflat o plantă, a cărei asudare este periculoasă pentru — țintări. Planta acésta vor s'o cultive acum și în ținuturile unde țintării sunt o adevărată paoste.

— Ómenii cu păr roșu sufer mai puțin de schelie. Părul roșu de obicei e foarte gros, pe când părul blond e foarte subțire. Pentru acoperirea unui cap normal trebuie 160.000 fire de păr blond și 105.000 fire de păr brunet.

— Intreținerea anuală a fie-cărui marinar engles costă pe stat 5000 coróne.

— În aquariul din Petersburg se afă pesci, cari au fost introduși acolo cu 150 mai înainte, și totuși ei trăese și ađi.

Finanțele Japoniei și Rusiei.

Organisarea armatei și flotei japoneze este fără indoială o operă impunătoare, și face mare onóre Japoniei, dér a costat-o o sumedenie de bani. Deși de la anul 1894 cheltuelile acestei țeri s'au urcat de la 65 yeni (un yen face cam 2 cor. 50 b.) la 178 milioane, totuși pentru înarmarea de acum s'au cheltuit 342 mil. yeni, cu 45 mil. mai mult de cât a fost prevădut în budgetul pe 1903. În urma acestor cheltuieli estraordinare s'au cam sleit venitele bănesci ale Japoniei. Imprumul de 100 mil. pe care Japonia vré să-l facă acum în țără, nu va ajuta guvernul cu banii, de cari are nevoie grabnică, îndată ce se va da războiul pe uscat — dice un cunoscător rus — afară de plățile ce trebuie să facă deja acum în străinătate pentru furnitură militară.

Despre Rusia dice același bărbat rus, că ea s'a pregătit cu mare băgare de sémă pentru acest război. Rusia n'a avut cheltuieli prea mari, de órece a luat cea mai mare parte a materialului de război (munițiune și vase de război) din depozitele gata, ce le are în vestul Europei. Depozitul de aur al imperiului rusesc s'a sporit în cursul anului 1903 cu 180 mil. ruble, din cari cu 130.5 milioane a sporit fondul disponibil al guvernului, care singur este mai mare de cât tesaurul întreg al băncei japoneze.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil Traian H. Pop.

Se recomandă fabricatul „Kleinoscheg Sec“ pus de curind în vânzare din fabrica din Budafok, a firmei Frații Kleinoscheg c. s. r. liferanți de curte. Acéstă marcă nouă de șampanie prin îngrijirea deosebită ce se dá atât în alegerea vinului, cât și a fabricației, este un produs de prima clasă și de calitate superióră, care va deveni marca primă dintre șampania indigenă.

BIROUL AVOCAȚILOR

W. A. Macedonsky

și Nicolae Andrei Popovici

doctóri în Drept

Nr. 9 Strada Doamnei Nr. 9.

Bucuresti.

óre de consult 9—11 a. m. 5—7 p. m.

Consultațiile se pot da în limba franceză, germană, ungară și rusă, corespondențele asemenea. Biurul se însărcinează și cu încasări, informațiuni comerciale și executări de sentințe.

Se caută

Pe sama tovărășiei de consum de carne, înființată de comunitatea izraelită ortodoxă autonomă, un conducător de afaceri, specialist, care să aibă cauțiune pentru a intra imediat în serviciu. A se adresa la subsemnata președinție.

Președința com. izraelite ortodoxe din Brașov.

„PARSIMONIA“

institut de credit și de economii, societate pe acțiuni în BRAN.

CONVOCARE

la a IX-a adunare generală,

a Institutului de credit și economii societate pe acțiuni

„PARSIMONIA“ în Bran,

ce se va ține Joi în 10 Martie st. n. 1904 la 10 óre înainte de améđi în localul institutului, la care sunt invitați toți acționarii a se presenta în sensul §-lui 20 din statutele institutului.

Obiectele de delibereare sunt următoarele:

1. Raportul Direcțiunei și al comitetului de supraveghiere.
2. Statorirea bilanțului și împărțirea profitului.
3. Alegerea a câte doi membrii în direcțiune și comitetul de supraveghiere.
4. Alte propuneri eventuale.

Bran, în 11 Februarie 1904.

Președintele societății:

I. Cav. de Pușcariu.

Contul Bilanțului pro 1903.

A C T I V E		Coróne	fil	P A S I V E		Coróne	fil
Cassa în numărar		5548	54	Capital acționar încurs		113236	16
Cambii escomptate		419612	42	Depuneri		308257	77
Credite personale		19534	—	Cambii reescomptate		3999	—
Mobiliar	579.12			Interese transitorii pro 1904		7951	24
20% amortisare	115.80	463	32	Fondul de rezervă		18631	76
Pro diverse		420	—	Deposite		91	16
Conturi curente		9800	—	Profit curat		13211	20
Bonuri		10000	—				
		465378	28			465378	28

Contul de Perdere și Profite.

D E B I T		Coróne	fil	C R E D I T		Coróne	fil
Interese după depuneri		15498	44	Interese dela cambii și obligaiuni		34395	17
Spese (porto, chirie, diverse)		1236	78	Provisiune		2271	80
Salarii		1965	—	Competințe de timbru		1	87
Contribuțiune directă	2.066.07			Diferite		10	—
10% după interese de depuneri	1.556.80						
Contribuțiune comit., comunală	632.29						
Contribuțiune de drum	136.46	4391	62				
Amortisarea mobiliarului	115.80	115	80				
Perdere		280	—				
Profit curat		13211	20				
		36698	84			36698	84

Bran, 31 Decembrie 1903.

DIRECȚIUNEA:

- Ioan Cav. de Pușcariu m. p. Ilariu Reit m. p. Miron Tătoiu m. p. George Enescu m. p. Ioan Cențu m. p. George Tișca m. p.
președinte. comptabil. cassar.
- Anton Pușcariu m. p. Axente Moșoiu m. p. Iacob Popa m. p. Nicolau Reit m. p.
director esecutiv

Confrontându-se cu registrele principale și ausiliare s'au aflat esacte.

Bran, în 11 Februarie 1904.

Comitetul de supraveghiere:

- Nicolae Garoiu m. p. Leontin Pușcariu m. p. George Babeș m. p. Iosif Enescu m. p. Nicolau Runcean m. p.
președinte. v.-președinte.

Nr. 2—1904 Tip.

Concurs.

pentru ocuparea postului de **Conducătorii** la librăria arhidiececană din Sibiu, se publică prin această Concurs.

Reflectanții la acest post se și înainteze ofertele, cari vor avea și condițiunile de salariu, la comisiunea administrativă a tipografiei arhidiececane, până cel mult în 15(28) Martie a. c.

La ofert sunt a se alătura:

- 1) At-stat de botez.
- 2) Atestat de calificatie, eventual alte documente.

Sibiu, din ședința comisiunei administrative a tipografiei arhidiececane, ținută la 28 Ianuarie (10 Febr.) 1904.

UNT, OUË, Cașcaval, Slănină, Untură, Salam și Cărnuri afumate **cumpără** **JOSEF SCHMIDT, Wien, II, Vereinsgasse 13.**
5 25.1245.

ANUNCIURI

sunt a se adresa subscrișor administratiunii. In cazul publicării unui anouciu mai mult de odată se face scădământ, care creșce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi istr. -Gazetei Trans.

Banî! Banî! Banî!

Subsemnata intreprindere stă in legătură cu cele mai mari bănci din țără și esoperază

Imprumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese, și anuue pe termen de **10—70 ani cu 2%—5³/₄%.**

Credit personal cu garanți și obligație pe **5—10 ani.**

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la ofițeri. **credit simplu și fără garanți.**

La dorință servim cu informațiuni, rugând marcă pentru răspuns.

„PECUNIA“

intreprindere de credit.

BIROUL:

Str. Poplăcii nr. 27.

Sibiu (Nagy-Szeben).

Pentru morburî de stomac!

Celor ce prin recă, inbuibare, mănăcări greu de mistui, ferbișeli, prea reci, seua viață neregulată și-au tra un morb de stomac și anume:

Catar de stomac, cărcei, durei, mistuire rea, se recomandă un mijloc bun de casă, probat de mai mulți ani cu efect bun

Vinul de burueni (Kräuterwein) a lui Huberth Ullrich

Vinul de burueni este preparat din burueni excelente și vindcătore cu vin bun, întăreșce stomacul și organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delătură mistuirea rea, și ajută la formarea de sânge sănătos.

Fo osnea vinului de burueni delătură morburie de stomac deja la început. De aceea se folosescă de timpuriu. Simptome ca: dureri de cap, răgălă, grătă, slăbic une, vomare, dispare adese-ori după folosirea a câteva sticle de vin de burueni.

Constipația și urmările ea: neastimpăr, colică, bătaie de inimă, insonnă, congestiune la ficat, splină, hemoide, se delătură intrăutând vinul de burueni. Asemenea curăță diu stomac materni stricăcioșe prin eșrea ușoră la scaun.

Slăbiciunea, paliditatea feței, anemia, debilitatea provin adese-ori din mistuire rea și din dispoziție tolnăvicioșă a ficatului. Persone cari pățimesc de li-sa de **petit, nervositate, durere de cap, insonnie, tângese** cu inoetul Vinul de burueni dă impuls puterii de viață, Vinul de burueni excită apetitul, ajută mistuirea și hrăneșce, mișcă prefacer a substanțelor, alină nervii excitați și produce vioiciune de viață. — Multime de scrisori de mulțumire confirmă acestea.

Vin de burueni se capetă in sticle à 3 cor. și 4 cor. in farmacile din: Brașov, Săcele, Cristian, Rășnov, Codlea, Țințari, Helchiu, Bod, Feldiôra. Ilyfalva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Zăgon, Papolcz, Kovászna, Beresnyó, Sepsi-Szt.-György, Bôlön, Nagyajta, Baroth, Miklosvár, N.-Baczon Zsombor, Darocz, Homorod, Kôhalom, Ugra, Kacza, Zsiberk, Lemnek, Bărânykut, Boldogváros, Boholcz, Szásztyukos, Bethlen, Sárkány, Almásmezô, Zernest, Töröcsvár, Vajdareose, V ila, N.-Sink, Aiud, Panteicu, Kézdivasárhely, Erzsébetváros, Segesvár, Nagyszeben și in tôte farmacile din orașele mici și mari din Ardeal și din țările străine. — Farmacile din Brașov: a d-lor Heinrich G. Obert, Victor Roth, Eugen Neustädter la „Ingerul păzitor“, Ferdinand Jekelius la „Speranța“.

Trimite 3 seua mai multe sticle cu prețurile originale in ori și ce localitate din Austro Ungaria.

Se se ferescă de imitație.

Cereți nume **Vin de burueni a lui Hubert Ullrich.**

Vinul de burueni al meu este mijloc secret. E compus din vin alalaga 450.0, spirit de vin 100.0, Gliceriu 100.0, Vin roșu 240.0, sirop de fragi 150.0, sirop de cireșe 320.0, fincen, anason, rădăcina helen, rădăcini americane, rădăcini de ințian, rădăcini calmus aa. 10.0. Aceste părți constitutive se se amestece.

„AURORA“ societate de împrumut și păstrare în Năsăud.

Convocare.

Domniî membrii ai societății de împrumut și păstrare

„AURORA“

sunt invitați a participa la

a XXX-a Adunare generală ordinară,

care va avé loc **Duminecă în 20 Martie 1904.** la 10 ôre înainte de amăđi in localitatea institutului din Năsăud.

Pentru casul când această adunare nu s'ar puté ținé din lipsa voturilor recerute, prin această se convocă tot-odată a doua adunare, care va avé loc in **27 Martie 1904,** la ôrele și locul fixat, in care vor aduce hotăriri valabile membrii prezenți.

Ordinea de đii:

1. Raportul direcțiunei și al comisiunei consurătore.
2. Statorirea bilanțului pre anul 1903. distribuirea profitului, darea absoluturului pentru anul de gestiune espirat
3. Alegerea a doi membri in consiliul administrativ pe timp de 3 ani.
4. Alegerea consiliului consurătore pe timp de un an.
5. Propunerile comisiunei administrativ și eventual alte propunerî însinuate in sensul statutului.*)

Năsăud, 19 Februarie 1904.

Dir ecțiunea.

*) Raportul de gestiune împreună cu contul bilanțului, al profitului și perderilor se va trimite membrilor fondatori la timpul seua. (1258,2—4)

Salonul de resturi, Strada neğră Nr. 35.

Tôte accesoriile cu preț forte ieftin.

Subscrișiî avem onôrea a aduce la cunoșcința Onor. Dame că pentru

SESONUL de PRIMAVARĂ a sosit

cele mai moderne ștofe, cu prețuri mai scăđute și ne rugăm ca nainte de a face cumpărături airea, in interesul propriu a ne onoa cu visitarea depositului nostru:

ștofe de lână pentru dame, cele mai moderne colorî și desenuri.

ștofe de lână pentru doliu, cu diferite prețuri
mătăsuri colorate pentru bluse,
mătăsuri negre pentru bluse și rochiî,
bluse, cretone, kôper, voile de laine, pique, oxford etc. etc

In fine recomandăm:

Stofe de lână pentru primăvară pe san a Domnilor.

Asortiment bogat și prețuri ieftine.

Cu tôte stima

RESCHNER & SCHWARTZ.

Tôte accesoriile cu preț forte ieftin.

Salonul de resturi, Strada neğră Nr. 35.

FABRICAT DIN PATRIE!

— **Novitate!** —

KLEINOSCHEG SEC

PRODUKT DE PRIMACLASĂ

Pivnița de Șampanie **Frați KLEINOSCHEG**

liferanții curții ces. reg. **BUDAFOK.**

Continutul următorilor articeli **higienici** sunt întrebunțați de cei mai renumiți profesori și medici, și sunt declarați de **forte buni.**

Senegin contra tusei, reğuselii, dureri de piept, otitei, tusei măgarești, catarului, astmei, greutății de respirat, lungôrei și tusei secl. Vindecă sigur și repede. — Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Capsic unsore contra durerii de ôse, podădurerilor de cap, de dinți și nervi, precum și scrinturilor. Cele mai îmbătrinite bôte le vindecă. — Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Centarin contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, grătă și vomare. șgirciurile cele mai grele, Leac sigur. Fo osese și la curățirea sângelui. — Prețul 1 cor. 20 fil și 2 cor.

Kaljodsarsapari mijloc excelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tineretelo. — Prețul 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons inchiderea scaurului e cauza dipitarea de inimă, amețeli, curei de cap și alte. Decă in e sufere de incheierea scaunului, numai decă se comanzeze **Laxbonbons,** zaharele purgative, plăcute și dulci la gustat. — Prețul 1 coronă.

Faceți încercare despre ori-ce articol și Vê veți convinge.

Cornel Demeter,

apotecar in Budapesthékásmeğyer nr. casei 39.

ȚIGLE DE ACOPERIȘ CEMENT-LANGFALZ

fôrte rezistente contra intemperiiilor. Material ușor de acoperit și de durabilitate nețermurită.

Se capetă cu preț fôrte ieftin la Fabrica PORTLAND-CEMENT din Brașov.